

تصرف عدوانی و رفع مزاحمت

مأمورین رسیدگی باین سنخ دعوی بخلاف دادگاهان نباید تشریفاتی برای رسیدگی قائل شوند از قبیل اینکه شکایت حتماً روی اوراق چاپی مخصوص نوشته شود و اگر مدعی دلایل خود را در عرضحال ذکر نکرد بادر جلسه اول اقامه نمود بعداً از او پذیرفته نباشد بنا بر این در این سنخ دعوی تصرف عدوانی همینقدر که سبق تصرف مدعی و لحوق تصرف مدعی علیه قبل از یکماه باصورتی که ذکر شد در نظر مدعی العموم بدایت یا بخشدار که سمت نمایندگی دارد معلوم شد مأمورین مزبور مکلف بصدر حکم کتبی بر رفع تصرف عدوانی میشوند و شکایت شاکی رقتی بجزبان خواهد افتاد و مأمورین را مکلف بر رسیدگی میکند که مطابق بخشنامه شماره ۱۱-۲۲۰۳-۱۱۹۳ بدان تعبیر الصواب شده باشد و الام دامیکه تمیر بعرضه تقدیمه الصاق نشده مأمورین مزبور اقرامی نخواهند نمود.

مرجع شکایت از حکم مأمورین مذکور در ماده ۲

قانون جلوگیری از تصرف عدوانی

حکمی که مدعی العموم بدایت و بخشدار بکه سمت نمایندگی مدعی العموم را از طرف وزارت عدلیه دارد و بر طبق ماده ۲ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی صادر میمانند قابل شکایت استینافی است و مرجع شکایت بر حسب مورد فرق میکند اگر حکم از طرف مدعی العموم بدایت صادر شده باشد مرجع شکایت استینافی محکمه بدایتی است که مدعی العموم در آن حوزه مأموریت دارد و اگر حکم از ناحیه نماینده مدعی العموم (بخشدار) صادر شود مرجع شکایت از حکم مزبور محکمه صلح محدودی است که بخشدار در قلمرو آن انجام وظیفه میکند مثلاً اگر مدعی العموم بدایت کاشان حکمی طبق ماده ۲ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی بدهد شکایت استینافی آن باید به محکمه بدایت کاشان

طریقه رسیدگی مأمورین مذکور در ماده ۲ قانون

جلوگیری از تصرف عدوانی

مأمورین مذکور در ماده مزبور که عبارتند از مدعیان عمومی بدایت و بخشدارانی که سمت نمایندگی مدعی العموم را از طرف وزارت عدلیه دارا هستند با تراضی کتبی شکایت کنندگان شروع بر رسیدگی نسبت به سبق و لحوق تصرف ها کی و شکی عنه مینمایند و رسیدگی خود را بایستی مطابق اصل کلی که از قواعد مربوط به تصرف عدوانی متخذ است و از مواد قوانین مربوط باین موضوع بالبداهة والوضوح استفاده میشود. حدود و منحصر به سبق تصرف مدعی و لحوق تصرف مدعی علیه مینمایند بدون اینکه وارد نحوه و مأخذ تصرف شوند که تصرفات مدعی بعنوان ملکیت بوده یا مأخذ دیگری داشته و بالجملة چون وضع قاعده تصرف عدوانی برای حفظ احترامات تصرف و جلوگیری سریع از تعرض بتصرفات اشخاص است علی الاصول نباید مأمورین رسیدگی خود را بخارج از حدود تصرف توسعه دهند و از این جهت در نظامنامه قانون ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۹ متعرض است که اگر مأمورین مسند قضائی تشکیل دهند و وارد نحوه تصرف و ماهیت امر شوند، شمول ماده ۱۳۰ قانون مجازات عمومی خواهند بود. باین وجه و در رسیدگی مأمورین این است که به بینند مدعی مال و در دعوی تصرف عدوانی را متصرف بوده و مدعی علیه عدواناً از بد او خارج و متصرف شده بانه - و برای احراز صلاحیت مأمورین مذکور در ماده ۲ قانون فوق الذکر باید تحقیق کنند که از زمان تصرف عدوانی چند روز گذشته و بالاخره مدت تصرف عدوانی چقدر است و از این راه کشف کنند که رسیدگی در حدود صلاحیت آنها است یا خیر - و بطوریکه از ماده ۲ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی برمیآید و فلسفه وضع قانون مزبور که روی سرعت جربان است نشان میدهد

بعد از ابلاغ به موقع اجراء گذارد (ماده ۵ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی) و اجراء حکم باین طریق بعمل میآید که مال غیر منقول بحالت اولیه بتصرف متصرف اول داده میشود و وضعیت اجراء جزء با حکم استینافی تغییر پذیر نیست.

تفاوتهای عمده بین تصرف عدوانی قسمت اول و دوم

ماده ۱ و ۲ بقرار ذیل است

۱- بطوریکه در مقدمه بحث اشاره و رباب تصرف عدوانی قسمت اول تشریح شد تصرف عدوانی قسمت اول که در ماده ۱ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی ذکر شده شامل اموال منقول و غیر منقول است درحالیکه تصرف عدوانی قسمت دوم که منطبق با ماده ۲ قانون مزبور است مخصوص اموال غیر منقول است.

۲- مأمورین رسیدگی به تصرف عدوانی قسمت اول (ماده ۱) مأمورین شهربانی و بخشدار و مأمورین امنیه هستند و مأمورین رسیدگی به تصرف عدوانی قسمت دوم ماده ۲ پارکه بدایت و بخشداری است که سمت نمایندگی مدعی العموم را از طرف وزارت عدلیه دارد.

۳- حکم مأمورین رسیدگی به تصرف عدوانی قسمت دوم قابل شکایت استینافی است و تصمیم و اقدامات مأمورین رسیدگی به تصرف عدوانی قسمت اول قابل شکایت نیست و فقط طرف ناراضی میتواند برای احقاق حق خود مستقلاً بمراجع صلاحیت دار مراجعه کند.

۴- بوسیله مأمورین مذکور در ماده ۱ از تصرف عدوانی جلوگیری میشود و توسط مأمورین مذکور در ماده ۲ رفع تصرف عدوانی بعمل می آید.

قسمت سوم تصرف عدوانی که مدت آن بیش از یکماه است

این منخ دعوی تصرف عدوانی را که بعد از وقوع در ظرف یکسال میتوان اقامه کرد در حدود صلاحیت صالح محدود است تاکنون آنچه نسبت بتصرف عدوانی بحث شد مربوط به قانون تصرف عدوانی مصوب اردیبهشت ۱۳۰۹ بود و از این بعد مورد بحث مواد مربوط بتصرف عدوانی در قانون اصول محاکمات حقوقی است و مواد مزبوره از این قرار است:

کشاورز صدر

نانام

بشود و اگر مأمور صلح نجف آباد حکم بر رفع تصرف عدوانی صادر کند مرجع شکایت استینافی آن حکم محکمه صالح محدود اصفهان است - و مهلت شکایت استینافی بر هر تقدیر مثل سایر مواعید ده روز پس از ابلاغ حکم به محکوم علیه است و نسبت بحکم بخشدار البته رعایت حق امسافه خواهد شد.

اگر مدعی علیه حاضر نشود حکم غیابی و قابل

اعتراض تلقی میشود یا خیر

بطوریکه قبلاً ذکر شد و از قواعد و مقررات مربوطه بتصرف عدوانی مذکور در ماده ۲ استفاده میشود برسدگی مدعی العموم بدایت و بخشدار (نماینده مدعی العموم) محتاج به تشریفات قانونی نیست و آن قواعد و اصولی که برای رسیدگی دادگامان عمومی مقرر است لازم الرعایا نخواهد بود از این جهت حکم مدعی العموم و بخشدار اعم از آنکه در حضور یا غیاب مدعی علیه صادر شده یکسان و بهر صورت فقط قابل شکایت استینافی است و معتن بدش بینی نکرده که اگر حکم مزبور بدون حضور مدعی علیه صادر شد غیابی و قابل اعتراض باشد بلکه ماده ۴ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی صریحاً مدعی العموم و بخشدار را از اتخاذ تصمیمی مخالف تصمیم قبلی منع و اشاره کرده است بعد از صدور حکم بر رفع تصرف عدوانی (که بلافاصله بعد از ابلاغ قابل اجراء است) حق ندارند مال را از تصرف محکوم له خارج کنند و ماده مزبوره میرساند که مأمورین مذکور در ماده ۲ فقط حق رسیدگی و صدور حکم را دارند ولو حکم مزبور در غیاب مدعی علیه صادر شده باشد و بالاخره اعم از آنکه حکم در حضور یا غیاب مدعی علیه صادر شده باشد فقط قابل شکایت استینافی است.

حکم مدعی العموم بدایت و نماینده او (بخشدار)

درمورد تصرف عدوانی چه موقع قابل اجراء است حکم مدعی العموم بدایت و بخشدار که سمت نمایندگی او را دارد در مورد تصرف عدوانی بعد از ابلاغ بمدعی علیه بلافاصله قابل اجراء است بنا بر این اگر مدعی علیه از حکم مزبور استیناف بخواهد تقاضای استینافی مانع از اجراء حکم نیست و مرجع صادر کنندنده حکم مکلف است مفاد حکم را